

ERASMUSGENOOTSCHAP, culturele vereniging die tijdens haar bloeiperiode, vooral in Oost-Vlaanderen, de rol van volksuniversiteit vervuld heeft en dertien jaarlijkse Nederlandse Cultuur-

dagen (1949-'62) organiseerde.

Gesticht op 19 september 1947 te Mariakerke (Gent) door Dries Bombeke, Leo Demulder, Maurits Marichael, Dries Wieme en Johan de Wit (literair pseudoniem: Johan van Mechelen), die voorzitter werd. Gefusioneerd met het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) op 1 januari 1960, terwijl de naam Erasmusgenootschap in een aantal ANV-afdelingen nog een tiental jaren bleef bestaan.

Er ontstonden spoedig kernen of werkgemeenschappen buiten Gent, zodat van 1949 af de Nederlandse Cultuurdagen georganiseerd konden worden, aanvankelijk met medewerking van de Katholieke Jongerengemeenschap (die het tijdschrift *Nieuwe Stemmen* uitgaf). Op de eerste Nederlandse Cultuurdagen te Gent (1949) voerden o.m. Adriaan de Roover, Jozef Goossenaerts, Achille Stubbe en Albert van den Daele s.j. het woord.

Tijdens de bloeiperiode (1949-'58) ontstonden actieve kernen – de ene van langere duur dan de andere – in Oost-Vlaanderen: te Lokeren, Eeklo, Maldegem, Landegem-Merendree, Dendermonde, Aalst, Oudenaarde; in West-Vlaanderen: te Kortrijk, Brugge, Tielt, Kortemark-Handzame; in de provincie Antwerpen: te Antwerpen en te Mechelen, en ook nog te Leuven.

Het Erasmusgenootschap was van het begin af Vlaamsgezind en algemeen-Nederlands gericht. Aanvankelijk stond de artistieke belangstelling op de voorgrond. Talrijke jonge kunstenaars – de eerste Nederlandse Cultuurdagen kregen ook de naam van Bijeenkomst van jonge katholieke kunstenaars – waren actief in het Erasmusgenootschap, en er heeft ook een uitgavenreeks van het Erasmusgenootschap bestaan, hoofdzakelijk van literaire en artistieke aard. Er kwam evenwel spoedig een bredere culturele belangstelling tot uiting: streekontwikkeling, jeugdproblematiek, religieuze vernieuwing en culturele samenwerking Vlaanderen-Nederland gingen, behalve schone kunsten, de onderwerpen uitmaken van voordrachten, studiedagen, congressen, forums en enquêtes. Deze verruimde belangstelling leidde tot samenwerking met de Vlaamse volkshogescholen (Stichting-Lodewijk de Raet en Volkshogeschool De Blankaert) en tot uitgebreider contacten met Nederland.

Vooral in de persoon van de voorzitter Johan de Wit was het Erasmusgenootschap ook betrokken bij activiteiten van het Komitee voor Frans-Vlaanderen, o.a. bij het stichten van het tijdschrift *Notre Flandre*.

Tot de animatoren van de Gentse werkgemeenschap hebben o.m. behoord: Piet Blomme, Marcel Brauns, Paul de Ryck, Johan de Wit, Wim Grauls, Remi Piryns, Lieven Rens, J. Snijkers o.p. en Robert Soetaert. Aan de Cultuurdagen hebben o.m. meegewerkt: L.J. Callewaert o.p., M. Coppieters, A. Demedts, A. de Schryver, H.D. de Vries Reilingh, K. Pinxten, A. vande Poel, R. Vandeputte, M. van Nierop, B. Verhoeven en A.W. Willemsen.

Op 1 januari 1960 was de fusie met het ANV een feit geworden. Deze werd in mei van hetzelfde jaar bekroond met het tweede na-oorlogse, het 34ste Nederlands Congres, te Gent, georganiseerd door de gefusioneerde verenigingen. Daarna is de traditie van de Nederlandse Cultuurdagen nog twee jaar voortgezet.

LITERATUUR: *10^e Nederlandse Culturdagen. Programma* (1958); - *Verslag van het 34^e Nederlands Congres, in Neerlandia* (juni 1960); - L. Verbeke, *Vlaanderen in Frankrijk* (1970).

ERIK VANDEWALLE